

Изх. № 95-00-1937/31.05. 2019 г.

ДО

ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

Относно: Искане за разяснение по обществена поръчка с предмет: „Избор на изпълнител за проучване и картиране на разпространението на типове природни местообитания, местообитания на видове и техните популации, и определяне на природозащитното им състояние в морските пространства на Република България“, открита с Решение № 101/07.05.2019 г. и уникален номер в Регистъра за обществени поръчки 00258-2019-0012

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с постъпило запитване, в съответствие с изискванията на чл. 33, ал. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), Ви предоставяме следното разяснение по документацията за обществена поръчка:

Въпрос № 1:

Съгласно Техническата спецификация на обществената поръчка „Мащабът на пространствените данни и картите, който следва да бъде постигнат в резултат от прилагането на методиките за картиране на местообитанията следва да бъде не по-дребен от 1:5 000 в крайбрежната зона и по отношение на биотопи/характеристики с малка площ, и от 1:10 000 в останалите райони“.

На стр. 15 от Техническата спецификация са посочени някои конкретни методологични аспекти, които следва да бъдат отчетени при разработването на методики за картиране и за определяне на природозащитното състояние на природно местообитание 1110 *Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини*. В таблица са посочени необходимите данни за определяне на ПС на този тип местообитание по отношение на „Структура и функции“. Отбелязано е, че следва да бъдат идентифицирани биотопите в рамките на отделните пясъчни плитчини. Същевременно, на стр. 16 е дадено указание, че участниците следва да предвидят *„проучване и картиране на обхвата на всички дефинирани биотопи в рамките на съществуващите зони от мрежата Натура 2000, където е регистрирано това местообитание, ако тази информация все*

още не е налична. Методите за прочуване могат да варират в зависимост от дълбочината и разстоянието от брега и могат да включват акустично проучване с висока разделителна способност (многолъчево и / или странично сканиране), наблюдения и вземане на биологични проби от водолази в плитки (<30 м.) води, както и биологично проучване чрез подводни камери или дистанционно управляеми подводници (*remotely operated vehicle – ROV*) в по-дълбоки води“.

Считаме, че е допусната техническа грешка в подчертания по-горе текст, по следните причини:

1. Посоченият текст е идентичен с текст, посочен за природно местообитание 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове), за което той е приложим (виж стр. 22). За 1170 обаче е налице и указание в таблицата на стр. 21, като е посочено, че са необходими данни от „Картирай обхват на отделните биотопи в рамките на известни зони на рифови местообитания“.
2. Посоченият текст е в противоречие с указаното в таблицата за 1110 изискване да бъдат единствено идентифицирани биотопите в рамките на отделните пясъчни плитчини, а не да бъдат картирани, в посочения мащаб. Не е посочено, че е необходимо да бъдат ползвани данни от картиране на обхвата на отделните биотопи на 1110.
3. Смятаме, че при формулиране на посоченото изискване е допусната техническа грешка, която води до пълна невъзможност обществената поръчка да бъде изпълнена в указания срок и с наличния финансов ресурс. Причините за това са:

✓ За картиране на биотопите на това местообитание не е достатъчно да бъдат налице данни за субстрата и батиметрични данни, необходими са и данни за характерните биологични видове и техните съобщества, определящи отделните биотопи, напр. *Donax trunculus*, *Chamelea gallina*, *Lentidium mediterraneum*, *Angulus tenuis*, *Upogebia pussila* и т.н. Необходимо е да се подчертае (поясни), че при под-типа пясъчни банки, доминирани от безгръбначна фауна, в редица случаи, при един и същ субстрат и еднаква дълбочина се регистрират различни биотопи: напр. в зоната на инфралиторала на субстрат среден или едър пясък е възможно да присъстват, както съобщества доминирани от пясъчни миди, така и съобщества доминирани от пясъчни скариди, които се определят като различни биотопи. Следва да се отчете, че биологичните видове, определящи биотопите на този подтип на местообитание 1110 не могат да бъдат регистрирани без вземане на биологични проби, тъй като видовете обитават заровени в пясъка - т.нар. инфауна. Следователно, за картиране на биотопите не са приложими посочените в Техническата спецификация методи, като „акустично проучване с висока разделителна способност (многолъчево и / или странично сканиране), наблюдения от водолази в плитки (<30 м.) води, както и биологично проучване чрез подводни камери или дистанционно управляеми подводници (*remotely operated vehicle – ROV*) в по-дълбоки води“, тъй като посочените методи не могат да регистрират инфауната. Пробовземането чрез водолази от пясъчните субстрати е възможно, но не е най-подходящо, тъй като утвърдените методики и практики за събиране на макрозообентосни проби от дънните седименти са чрез дъночерпатели или сонди.

✓ При картиране на биотопите от под-тип пясъчни банки, доминирани от безгръбначна фауна на природно местообитание 1110 в мащаб 1:5000 в крайбрежната зона, пробовземане следва да бъде направено във всеки квадрат от 2 500 кв.м. (50x50 м). В противен случай мащабът няма да бъде

спазен. Ние направихме примерно изчисление на необходимия брой проби, които трябва да бъдат събрани и лабораторно анализирани за площта на местообитанието в една защитена зона: BG0001004 „Емине-Иракли“. Съгласно СФД площта на това местообитание е **4846.01 ха**, съответно броят на пробите е **19 384**. Един екип от двама души може да вземе по **20 броя проби на ден**, а лабораторната обработка на всяка проба ще отнеме още **1 ден работа от двама експерти – сортировач и таксономист**. Калкулациите показват, че за картиране на биотопите само в BG0001004 „Емине-Иракли“ в мащаб **1:5000** ще са необходими **969 дни работа на екип с кораб и оборудване (общо 4.40 години непрекъсната заетост на екипа)** и още **19 384 дни работа на екип от двама експерти (общо 88 години непрекъсната заетост на екипа)**. Дори да допуснем, че само част от посочените 4846.01 ха ще са заети с под-тип пясъчни банки, доминирани от безгръбначна фауна на природното местообитание, необходимите теренни и лабораторни усилия не биха могли да бъдат осигурени в рамките на тази обществена поръчка, още повече, че същите проучвания следва да се реализират във всичките 17 защитени зони.

Във връзка с приведените по-горе доказателства моля да потвърдите, че текстът „Да се предвиди проучване и картиране на обхвата на всички дефинирани биотопи в рамките на съществуващите зони от мрежата Натура 2000, където е регистрирано това местообитание, ако тази информация все още не е налична. Методите за проучване могат да варират в зависимост от дълбочината и разстоянието от брега и могат да включват акустично проучване с висока разделителна способност (многолъчево и / или странично сканиране), наблюдения и вземане на биологични проби от водолази в плитки (<30 м.) води, както и биологично проучване чрез подводни камери или дистанционно управляеми подводници (remotely operated vehicle – ROV) в по-дълбоки води.“, следва да отпадне като изискване за природно местообитание 1110, тъй като е в резултат на допусната техническа грешка.

Отговор:

Цитираният текст на стр. 16 от Техническите спецификации: „Да се предвиди проучване и картиране.....“ не следва да отпадне като изискване за природно местообитание 1110, тъй като не е в резултат на допусната техническа грешка.

Следва да поясним, че както е посочено на стр. 15, в текстовете в таблиците и в булетите под тях (стр. 15 – 27) са представени необходимите данни по целеви обекти, както и някои методологични аспекти, **идентифицирани в рамките на изпълнение на Дейност 2 от проект „Натура 2000 в Черно море“**, които следва да бъдат отчетени при разработването/актуализирането на методиките за картиране и за оценка на целевите за поръчката типове природни местообитания и видове. Също така, изброяването по отношение на методите и средствата за проучване и картиране в текста не е изчерпателно.

Видно от текста на стр. 11 и 12 от спецификациите, конкретните **параметри, методи и средства за картиране** и оценка на ПС на целевите обекти следва да се определят при разработването/актуализирането на методиките.

Направеното тълкувание, че се изисква цялостно картиране в мащаб 1:5 000 не кореспондира с текстовете в Техническите спецификации. Посоченият мащаб касае точността на слоевете с пространствените данни и на картния материал **в определени райони**, а не цялостното картиране и честотата на пробовземанията. Обръщаме внимание, че допълнителни разяснения по отношение на допустимия мащаб са дадени на стр. 12, непосредствено след цитирания от Вас текст, както и на стр. 27, след булетите.

Предвид изложеното, при определяне разпространението на биотопите не се изисква извършване на пробовземане във всеки квадрат от 2500 кв. м. (50x50 м.). От една страна

такова изискване не се съдържа в техническата спецификация, а от друга честотата на пробовземане и всички останали елементи следва да бъдат определени в методиките, които ще бъдат разработени/актуализирани в рамките на настоящата обществена поръчка.

Въпрос № 2:

За природно местообитание 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове) не е посочено че е допустимо известно моделиране при картиране обхваща на всички дефинирани биотопи в рамките на съществуващите зони по Natura 2000, където е регистрирано това местообитание. Развитието на технологиите и факта, че е предвидено пълно акустично заснемане на цялата площ на Natura 2000 зоните, позволяват изготвянето на карти на разпространението на биотопите на тези местообитания с много високо ниво на точност. След това се провежда теренна работа за верифициране на тези карти, резултатите от която се екстраполират върху цялата площ на местообитанието (моделиране). Такава е **световната практика за картиране на природно местообитание 1170**. Същевременно, при невъзможност да се извърши известно моделиране, в рамките на тази обществена поръчка не е възможно да се извършат водолазни проучвания и пробовземания, покриващи 100% от площта на разпространение на местообитанието, доколкото зоната на видимост е около 3 метра. Ако отново ползваме като пример BG0001004 „Емине-Иракли“, картирането на биотопите в мащаб 1:5000 следва да покрие 745.39 ха. За картиране с такава точност следва да бъдат направени трансекти с обща дължина от около 2 460 км.

Общо, за цялата площ на разпространение на природно местообитание 1170 ще са необходими **трансекти с обща дължина от 27 000 км**. При спазване на необходимите изисквания за сигурност и безопасност на работа и за да се осигури вземането на необходимите биологични проби, един екип може да извърши не повече от 1 км. работа по трансекти на ден. Обработването на резултатите от работата по 1 км. трансекти (видео файловете и анализ на взетите проби) изисква още 3 дни камарална работа на експертен екип. По този начин, за картиране на биотопите на 1170 при мащаб 1:5000 ще са необходими **27 000 дни** работа на водолазни екипи (общо **122 години** непрекъсната заетост на екипа) и **81 000 дни** камарална работа (общо **366 години** непрекъсната заетост на екипа).

Във връзка с горното, моля да потвърдите, че ще допуснете известно моделиране на биотопите на природно местообитания 1170, включително в пределите на неговото разпространение в местообитание 1160, както и че местообитание 1110 в пределите на местообитание 1160 не е необходимо да се картира на ниво биотоп, с изключение на ливадите с морски треви, които също са под-тип на 1110. Моля също така да потвърдите, че в рамките на природно местообитание 1160 *Обширни плитски заливи* могат да се прилагат съответните подходи за картиране на природни местообитания 1110 и 1170.

Отговор:

Допустимо е известно моделиране на всички природни местообитания (вкл. 1170) и техните подтипове, биотопи, предмет на поръчката, в съответствие с текста на стр. 12: „... Подробно следва да бъдат разписани методите за набиране и обработка на съответните данни, за оценка на предвидените параметри, както при пробонабиране на терен, така и при моделиране. Трябва да включват изисквания към верификацията на терен за оценка на достоверността на моделите.“

В текстовете, свързани с местообитание 1160 „Обширни плитски заливи“ **не са поставяни ограничения по отношение на конкретните методи**. От текстовете на Техническите спецификации по никакъв начин **не произтича** твърдяното изключение от изискванията за проучване и определяне на разпространението на дефинираните за местообитанията биотопи в рамките на съществуващите защитени зони. Отговорите на

въпросите по-горе, за природни местообитания 1110 и 1170, са приложими и по отношение на тяхното разпространение в рамките на природно местообитание 1160.

Въпрос № 3:

Моля да потвърдите, че **картиране в мащаб 1:5000 следва да се извършва само за физическите местообитания по смисъла на EUNIS класификацията**, съгласно международния опит в извършването на такъв тип дейности, в т.ч. и опитът прилаган в България.

Искането се обосновава и от факта, че на този етап няма методологична яснота дали подтиповете на природните местообитания съответстват на физическите местообитания по EUNIS или ще бъде използван друг подход за класификация на под-типовете.

Отговор:

В техническите спецификации **не се съдържа** изискване за картиране в мащаб 1:5 000 само за физическите местообитания по смисъла на EUNIS класификацията. Както вече бе пояснено в отговора на Въпрос 1, посоченият мащаб 1:5 000 е по отношение на точността на слоевете с пространствените данни и на картния материал **в определени райони**, а не на цялостното картиране. Предмет на картиране са типовете природни местообитания от Приложение 1 на Директивата за местообитанията, посочени в Техническите спецификации, по смисъла на Интерпретационния наръчник на ЕС и утвърдените национални дефиниции, предмет на прецизиране в рамките на настоящата обществена поръчка.

(чл. 2 от ЗЗЛД)*

КРАСИМИР ЖИВКОВ

*Заместник-министър на околната среда и водите,
Възложител съгласно Заповед № РД-46/21.01.2019 г.
на Министъра на околната среда и водите*

